

Nykyrka kyrka

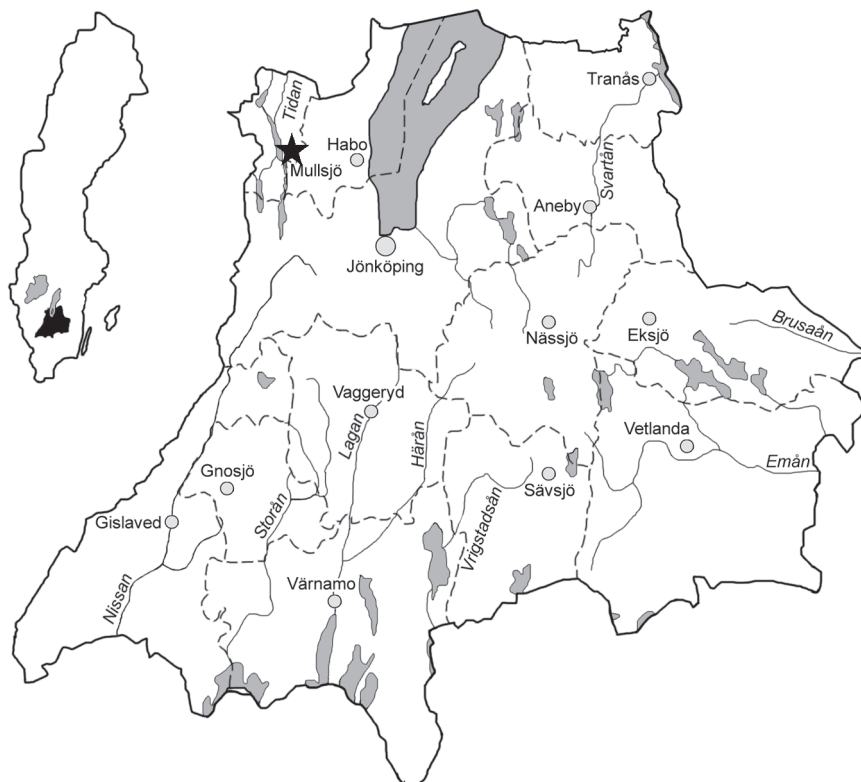
Antikvarisk medverkan i samband med
byte av högtalare

*Nykyrka socken i Mullsjö kommun,
Jönköpings län, Skara stift*

Nykyrka kyrka

Antikvarisk medverkan i samband med
byte av högtalare

*Nykyrka socken i Mullsjö kommun
Jönköpings län, Skara stift*

Rapport och foto: Britt-Marie Börjesgård
Grafisk mall: Anna Stålhammar
Tryck: Arkitektkopia, Jönköping

Jönköpings läns museum, Box 2133, 550 02 Jönköping
Tel: 036-30 18 00
E-post: info@jkpglm.se
www.jkpglm.se

Utdrag ur tryckta och ajourhållna ekonomiska kartor är återgivna enligt tillstånd:
© Lantmäteriet. Ärende nr MS2007/04833.

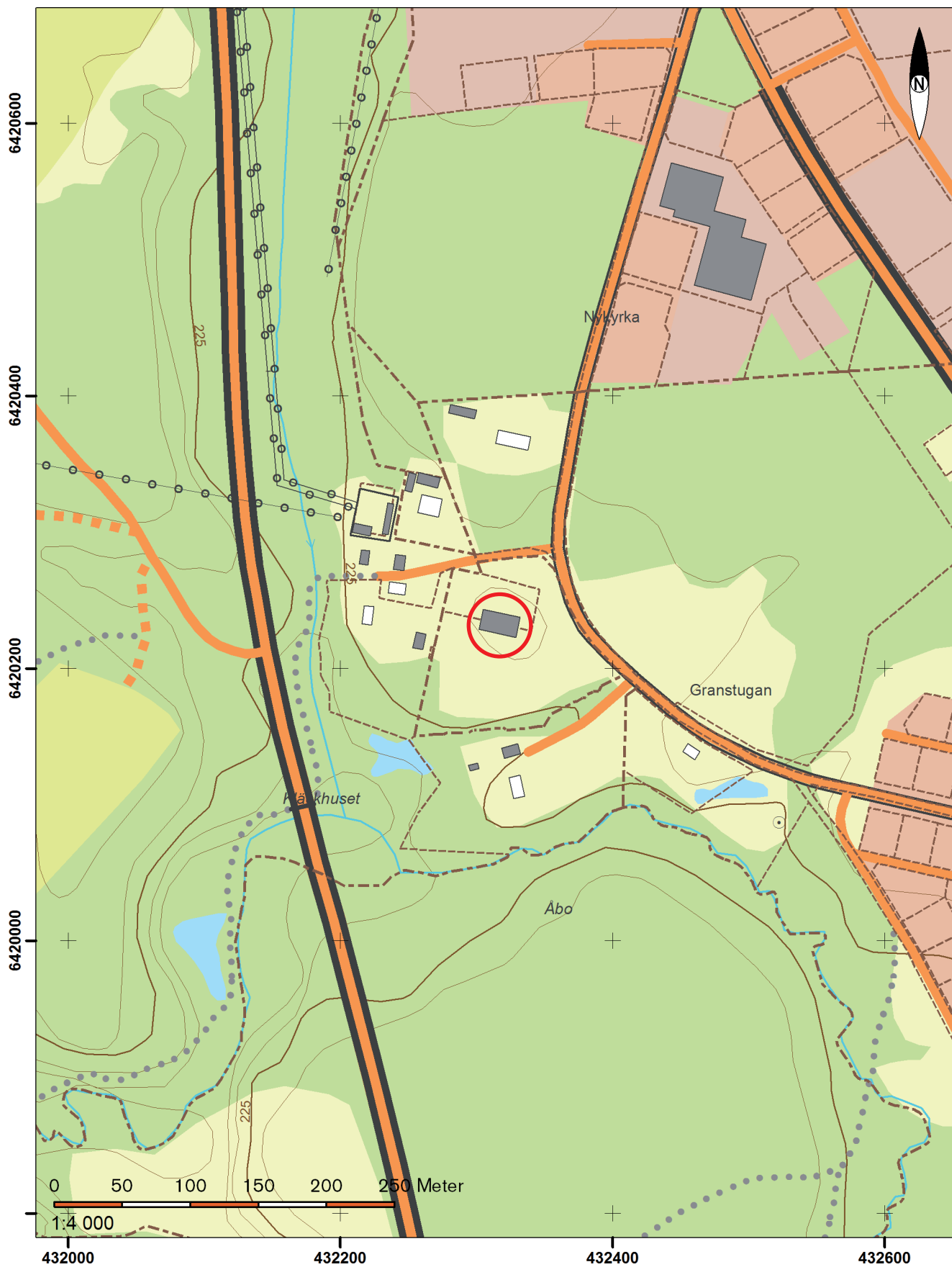
© JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM 2017

Innehåll

Inledning	5
Syfte	5
Historik	5
Före åtgärd	5
Omfattning och vidtagna åtgärder	6
Sammanfattning	7
Utvärdering	7
Antikvariska synpunkter	7
Referenser	8
Arkiv	8
Tekniska och administrativa uppgifter	8

Bilagor

Bilaga 1. Fotografier från slutbesiktning

Utdrag ur digitala fastighetskartans blad: Nykyrka 64E 1dN och 64E 2dS.

Inledning

Mullsjö och Sandhems församling beslöt under hösten 2014 att byta högtalarsystemen i Nykyrka och Sandhems kyrkor. I Nykyrka kyrka var installationen relativt okomplicerad vilket innebar att länsstyrelsen meddelade att åtgärden fick utföras utan att tillståndsprövas.

Antikvarie Britt-Marie Börjesgård har på församlingens uppdrag deltagit i diskussion om utformning och sammanställt rapporten.

Syfte

Syftet med åtgärden var att få ett bättre fungerande högtalarsystem.

Historik

Nykyrka kyrka är en nygotisk träkyrka med fornnordiska associationer. Kyrkan är uppförd 1886–1887 av byggmästare A. Pettersson i Mösseberg, Sandhem, efter ritningar av Ernst Abraham Jacobsson, Stockholm. Nykyrka är en långkyrka med ett åt söder sidoställt västtorn med strävpelare och i öster ett tresidigt lägre kor. Interiört är kyrkan präglad av den omålade träpanelen och de rikt utformade smideskandelabrarna.

Före åtgärd

Den tidigare högtalaranläggningen bestod av tre enheter, två relativt stora sidohängda högtalare som hängde i takstolarna på respektive sida av koret, samt en centralt hängd högtalare från vajer i kortaket. Högtalarna var intonade mot bakgrunden.

När i tid det tidigare högtalarsystemet installerades finns inte noterat i de handlingar som läns museet har haft tillgång till.

Det tidigare högtalarsystemet bestod av två sidohängda högtalare som hängde i takstolarna i koret samt en mitt-hängd högtalare. Foto: Robin Gullbrandsson, maj 2005.

Närbild på den tidigare sidohängda högtalaren.

Omfattning och vidtagna åtgärder

De tidigare tre högtalarna ersattes med sex mindre, smala och höga så kallade panelhögtalare, fyra i långhuset och två på läktaren samt en basenhet i korets tak. För att få ett så bra ljud som möjligt önskade ljudkonsulten hänga högtalarna lägre än de tidigare takhängda högtalarna. Nya högtalarlägen fastställdes i samråd med ljudkonsult, vaktmästare, kyrkoråd och antikvarie för att få en både antikvarisk, funktionell och estetiskt godtagbar placering tillsammans med vad som tekniskt gav ett fullgott resultat.

Det främre paret monterades i mitten av väggpartiet i koret över bröstningslisten. Basenheten hängdes i taket i motsvarande position där den tidigare högtalaren hade hängt.

Då kyrkorummet är så stort bedömde ljudkonsulten att det behövdes ytterligare ett par högtalare i långhuset för bästa ljudåtergivning. Dessa placerade vid sidan om mittdörrarna, också dessa i anslutning till bröstningslisten. Högtalarna på läktaren, av modell 16C, placerades på stativ i respektive hörn av läktaren.

Högtalarna var av fabrikat D&B Audio, i koret modell 24C (1000x124,5x125 mm) och i långhuset och på läktaren i modell 16C (650x124,5x125mm). Basenheten har måtten 490x580x700mm.

Kulör för inmålning fastställdes till NCS S 4040 Y30R. Under processens gång byttes till kulör RAL 8001, då leverantören inte hanterade NCS-systemet. Den nya färgen var ett uns mörkare men bättre än närmst ljusare kulör.

Inmålning av kablar har utförts i församlingens egen regi. Mixerbord och pult berördes inte av arbetena.

Sammanfattning

De aktuella arbetena har innefattat:

- byte av högtalarsystem
- montering av subbas hängande i kortaket
- inmålning av kabeldragning

Utvärdering

Slutbesiktning av de utförda arbetena genomfördes den 21 september 2016. Vid besiktningstillfället deltog från församlingen, kyrkorådets ordförande Helvi Dahlén och vaktmästare Olle Gustavsson, samt antikvarie Britt-Marie Börjesgård, länsmuseum.

Församlingen har utsett Jönköpings läns museum, Britt-Marie Börjesgård till antikvarisk medverkande. Länsmuseum har följt de utförda arbetena i samråd med entreprenör och beställare.

Vid slutbesiktningen fanns i princip inget att anmärka. Vid slutbesiktningen noterades att vissa smärre arbeten återstod, dels skulle de gamla sidohängda högtalarna demonteras, vidare återstod att måla in några högt sittande kablar. Länsmuseum föreslog att kompletterande målning lämpligen utförs med en något brunare kulör mera lik den som nyttjats på den anslutande, tidigare inmalade tunna kabeln vid den norra dörrkarmen.

Länsmuseets generella synpunkt var att de genomförda arbetena var väl utförda och i enlighet med de av länsmuseum preciserade anvisningarna. De utförda arbetena har genomförts på ett antikvariskt tillfredsställande sätt och godkändes därför.

Antikvariska synpunkter

Vid genomgången inför arbetena beslöts att de väggmonterade högtalarna skulle hängas över bröstningslisten. Vid slutbesiktningen noterades att de nedre högtalarna är monterade på dörrfodret i anslutning till bröstningslisten, neddragna i linje med brädan under bröstningslisten. På den norra väggen bildar högtalaren en pendang till psalmbokshyllan som sitter på en träkonsol i anslutning till bröstningslisten öster om dörren. Avvikelsen i förhållande till ursprungligt beslut inverkar inte menligt på de kulturhistoriska värdena.

Referenser

Arkiv

Jönköpings läns museum. Topografiska arkivet.

Tekniska och administrativa uppgifter

JLM dnr: 282/14
 Beställare: Mullsjö och Sandhems försam-
 ling
 Entreprenör: Stereo Event Sweden AB
 Antikvarisk medverkan: Britt-Marie Börjesgård
 Rapportansvarig: Britt-Marie Börjesgård
 Foto: Britt-Marie Börjesgård
 Slutbesiktning : 21 sept 2016
 Län: Jönköpings län
 Kommun: Mullsjö kommun
 Socken: Nykyrka socken
 Fastighetsbeteckning: Nykyrka 1:4
 Belägenhet: Digitala fastighetskartans blad
 Nykyrka 64E 1dN och 64E 2dS

Dokumentationsmaterialet förvaras i Jönköpings läns museums arkiv.

Bilaga 1.

Fotografier tagna vid slutbesiktning.

Basenheten hängdes i korets tak, i samma läge som tidigare högtalare.

De nya högtalarna på norra långhusväggen, dels i anslutning till sidoentrén dels i koret.

Högtalaren vid sidan om den norra sidoentrén. Den är placerad på listen som en pendang till psalmbokstavlan.

Högtalaren på den norra korväggen. Den är monterad på listen i anslutning till det andra fönstret från väster. (Motljuset gör den svår att se.)

Högtalarna på långhusets södra vägg, ovan högtalaren i koret och till vänster ans högtalaren i anslutning till den södra sidoentrén.

Översikt södra långhusväggen.

Översikt över långhusets södra sida från läktaren.

Närbild på en av högtalarna på läktaren.

Högtalarna på läktaren är fästa vid golvmonterade stativ på respektive sida av läktaren.

Översikt från väster. De två nedre högtalarna i anslutning till respektive sidoentré går att urskilja.

Under 2015 byttes högtalarsystemet i Nykyrka kyrka.

